

preživi večji del dneva na prostem, da si okrepi rast in se boljše razvija. Tudi naj ne popase kar prvih travnih bilk v pomladi, ker bi to škodovalo poznejši rasti trave.

O Veliki noči če dežuje,
Poletje suho napoveduje
In hude slane več se bati ni,
Če zgodnjega aprila grom doni.

V vinogradu.

Dovršujemo prvo kop in postavljanje kolja. Vežemo ločne. V slučaju pomladne slane kurimo v jutranji zori na več mestih v vinogradu s tvarinami, ki pozročajo mnogo težkega dima, kakor gnoj, katran, listje itd. Kuriti je na tisti strani, odkoder veter vleče. Gosti dim obvaruje vinsko trto pred pozabljenjem, ki nastopa navadno ob času solčnega vzhoda. Zasajamo nove vinograde, ako je zemlja dovolj suha. V trsnici cepimo in vlagajmo cepljenke. Pri sajenju nasipamo na vrh vselej za dva prsta na debelo finega peska, ki varuje vloženo trto pred izsušenjem ter omogoči, da nova mladika skozi pesek lažje pririje na dan, nego skozi trdo zemeljsko skorjo.

V sadonosniku.

Vršimo sejanje mladega drevja, ako tega nismo opravili v prejšnjem mesecu. Da se drevo rajše prime, ga zalijemo z vodo ali z razredčeno gnojnico, osobito takrat, če nastopi suho, vetrovno vreme. Na vsako drevo zadostuje po en škaif vode ali gnojnice. Drevesne kolobarje pokrijemo z drobnim gnojem, ako hočemo, da bodo uspeh sanjenja sigurnejši in rast drevja bujnejša. Marsikje vidimo, da mlado drevje hira in na posled popolnoma usahne. Temu je v največ slučajih vzrok to, da smo se za vsajena drevesca premalo brigali. Tu in tam je bilo drevo vsajeno pregloboko in kolobar okrog njega se je razrastel s plevelom in travo. Neveščji sadjarji jih često nalašč zasejejo s plevelom ali senenim drovom. Na drevesnem kolobarju zraste na ta način nenavadno veliko plevela v najbujnejših barvah, ki jemlje drevesu hranilne snovi in vlago, katera je elasti v suhi poletni dobi za rast mlade sadne rastline neizmerne vrednosti. Gosto porastel plevel ne pripušta dovolj zraka do korenin ter napravi zemljo okrog drevesa pusto in trdo. Kdor torej po drevesnem kolobarju seje seneni drob ali pleve je slab sadjar in ne bo imel uspehov pri odgoji sadnega drevja. Ako hočemo, da se bo sadno drevo dobro razvijalo, moramo skrbeti, da okoli debla v premeru 1 m ne bo rastle nobena druga rastlina in sicer skozi 8 let po sanjenju. Po preteku tega časa je visokodebelno drevo navadno v rasti tako daleč napredovalo, da moremo okopavanje drevesnega kolobarja opustiti in tudi drevesni kol odstraniti. Kol naj nikdar ne posega v vejevje, ker utegne tako povzročiti neljuba obdrgnjenja, ki težko zacelijo. Dostikrat se pripeti, da se mlado drevje razvija samo v kroni, debelo pa ostaja šibko ter vsled tega ne more nositi krone obložene s sadjem in večkrat tudi s snegom. V tem slučaju pospešimo debeljenje debla z zarezi, ki jih napravimo z ostrim nožem na enem ali več mestih od početka krone navzdol do tal. Nož ne sme prerezati lesa, temveč samo skorjo. Te rane zacelijo prav kmalu, ako so bile napravljene pravilno. V drevesnici dovršujemo cepljenje in obrezovanje. Okultante, ki so dosegli visokost čez 2 m, kar se zgodi v tretjem letu, je prirezati v krono. To storimo, ako merimo 2 m od tal, potem pa še primaknemo 6 oces. Zgornje oko je namenjeno za podaljšek debla, spodnjih 5 pa naj tvori prvi vejni venec. Nad 6., 5. in 4. spodnjim očesom moramo napraviti stehaste zareze, da zanesljiveje poženo. V aprilu okopamo ves prostor v drevesnici prvokrat in sicer po možnosti ob lepem, suhem vremenu. Koncem meseca cepimo za kožo. Cepljenje za kožo se naj vrši v večjem obsegu, ker se cepiči kaj radi odlomijo in dolgo časa ne zarastejo. Zategadelj se poslužujemo tega cepljenja samo tam, kjer smo iz kateregakoli vzroka zamudili cepljenje z dolago, v razkol in dr. Pokončujemo razne sadne škodljivce, kakor prstenčarja, zlatnico v prvi vrsti pa jabolčnega cvetoderja, ki se v tem času začne prebujati iz zimskega spanja. Najlažje ga dobimo ob jutranjih urah, ko ždi otrepel na jablanah, ki jih otresemo v tem času. Da se mrčes ne porazgubi na tleh, razgrnemo pod drevjem rjuhe ter na ta način vsega uničimo. Nastavljamo škalljice za gnezda koristnih ptičic, ki nam ljubko prepevajo in pomagajo zatirati škodljivce sadnega drevja.

Na poljih in travnikih.

Sadimo krompir ter sejemo koruzo in drugo jarino, kakor peso, lan, konopljo, fižol, deteljo itd. Plejemo mimske setve. Med najbolj nadležne plevelne rastline, ki rastejo med žitom spadajo: Kokalj, ljuljka, navadna grašica, stoklasa, modrica, divji oves, divji mak, njivski slak, njivski osat, njivska preslica, njivska gorčica, konjski ščap in šopolja. Z brano obdelujemo zimске setve, ako so se preveč obrastle in so pregošte. Zimsko pšenico kaže spomladi vselej prevlačiti z brano. Izkušnje namreč uče, da se prevlečena pšenica veliko lažje razvija. V nekaterih krajih imajo navado, da ozimimo spomladi obžanjenje ali popasejo. To obžanjanje je na mestu le tedaj, ako nam žito premočno in pregošto raste ter se je bati, da pozneje poleže. Setve obžanjemo zategadelj povsod na močno zagnojenih in rodovitnih njivah, kjer bi sicer žito pred zoritvijo poglelo, kar se zlasti pri pšenici rado dogaja. Žito je obžeti o pravem času, ko še ni pognal klas v bilki. S prepoznam in preglobokim obžanjanjem v srce bilke bi utegnili žito več škodovati, nego koristiti. Če je žito redko, mu tudi pomagamo s tem, da ga povlačimo z brano. Z brano se rastlinice okopljejo ter vsled tega bolj obrastejo. Neobhodno potrebno je branjanje na deteljščih, osobito, če je zemlja težka in trda, deteljšče pa staro.

V mesecu aprilu je še čas, da travnike pognojimo z umetnimi gnojili, ako smo hlevski gnoj in gnojnico porabili za druge kulture. Za en oral vzamemo 150 kg apnuduška ali ravno toliko čilkega solitra, 120 kg 40 odstotne kalijeve soli in 180 kg superfosfata. Apnuduška se ne sme mešati s superfosfatom, pač pa se lahko meša s kalijevo soljo pri takojšnji uporabi. Ko začne trava zeleneti, je z namakanjem travnikom prenehati.

Na vrtu.

Sadimo, oz. sejemo skoraj vso ostalo zelenjavo, ki je v naših razmerah in podnebnju v navadi in katere nismo posejali prejšnji mesec. Opravilo vršimo po možnosti ob suhem vremenu, da lažje zatiramo nadležni plevel. Z ozirom na površino dobivamo iz vrta sorazmerno največ koristi; zato je treba temu posvetiti največjo skrb. Dohodki iz vrta poplačajo naš trud najobilnejše, čeprav imamo v njem posla od rane pomladi do pozne jeseni.

V gozdu.

Mlade nasade je čuvati pred obledenjem. Koristnih ptič ne zalezujemo; enako ne plašimo tudi ob večerih in v rani zori prelepo pevajočega kosa. Sejemo smrekovo, borovo in mecesnovo seme v senčnatem gozdnem prostoru blizu vode. Posejane prostore je pokriti z vejeverjem, ki ostanejo na gredičah tako dolgo, dokler seme ne vskali. Podrobneje o setvi je razvidno iz članka »Setev in negovanje gozdnih dreves« v 8. številki »Slov. Gospodarja« z dne 21. februarja 1924.

V kleti.

Zračimo vinske kleti ter odstranjamo plesnive iz sodov. Mešamo in čistimo vina, da jih zboljšamo, še predno nastopi toplo vreme. Sode držimo vedno do pilke polne, da se ne tvori bira, ki vino kvari in poslabšuje. Sodove vehe, kakor tudi pilke naj bodo lepo okrogle, da ne pripuščajo zraka do vina. Najbolje storimo, ako sodove vehe izviramo na vseh sodih enako, da moremo potem uporabljati v celi kleti pilke ene in iste velikosti. Koncem meseca aprila pretočimo vino drugikrat.

V čebelnjaku.

Umen čebelar preydari, ali hoče od svojih čebel mnogo medu ali mnogo mladih rojev. Ravno tako mora čebelar seveda tudi vedeti, v katerem letnem času je v njegovi okolici čebelna paša najizdatnejša. Če je pomladna paša dobra, tedaj moramo gledati na to, da prezimimo panje polne mladih čebel, ki morejo izkoristiti zgodnjo pomladansko pašo. V takem slučaju je treba panje prehranjevali na umeten način tekom jeseni in zime. Če hočemo, da čebele nanosijo veliko medu, moramo rojenje preprečevati z odstranjevanjem trotovske zalege. Pri rojenju gre namreč mnogo medu v zgubo, ker ga roječe se čebele seboj vzamejo. Nasprotno pa moramo rojenje povzročiti, ako panju dodamo trotovske zalege in skrbimo medeni prostor. Kljub rojenju moramo dobiti obilo medu samo v krajih z vrlo dobro pašo skozi celo leto.

Rastno dobo nam april prinaša,
Narava novo proizvaja moč;
Po lesovih ptiček se oglašja
In hvale Stvarnika prepevajoč.

Vekoslav Štampar, ekonom, Ptuj.

Politični ogled.

Država SHS.

Pašić še vedno vodi boj v dosego razpusta narodne skupščine in pa za to, da bi mu kralj poveril sestavo volilne vlade. Več dni je Pašić na vsa vprašanja, kedaj bo sklicana skupščina, ali bodo res volitve itd. odgovarjal samo z »neznane«, sedaj pa eni beograjski listi napovedujejo sejo skupščine za petek ali soboto, drugi pa trdijo, da bo Pašić še naprej skušal zavlačevati to stanje. Ko je verifikacijski odbor potrdil vse hrvatske poslanske mandate, so radikalski prvaki začeli politično bolehati. Predsednik verifikacijskega odbora je zbolel, zbolel je tudi podpredsednik skupščine, o predsedniku Jovanoviću se pa itak ne ve, ali je odstopil ali pa še drži svoje mesto. Za odgoditev skupščine so navajali radikali najrazličnejše razloge in trosili so tudi vesti, da se pripravljajo velike spremembe v vladi in da se bo razbil opozicijski blok. To je vse neresnično in srednje poti, kakor bi jo hoteli nekateri politiki izven opozicijskega bloka ubrati z načrtom zvezne vlade pod Ljubo Jovanovićem, ni. Odločitev mora pasti v nadvaldo velesrbstva ali s sporazumom in z vzpostavitvijo pravnega stanja v državi. Sploh je smatrati, da bo te dni padel odločilen korak v eni od teh dveh smeri, vendar se to za javnost še ni zgodilo. Vlada hoče doseči odgoditev, kajti tudi če bi sedaj dobila mandat za volitve, bi ne imela nobenega haska. Ljudstvo je vseposod protivno, najneugodnejše, mestoma sovražno razpoloženo. Iz vseh krajev Srbije prihajajo resnična poročila o navdušenosti ljudstva za sporazum. Bosna je na strani opozicijskega bloka. Istotako Dal-

macija. Le v Vojvodini in Sloveniji je nekaj podkupljenih duš, ki se ne strahujejo svojega izdajstva. Pri takem razpoloženju ljudi se tudi Pašiću kljub pripomočkom, ki jih nudi korupcija in nasilje, ne ljubi iti na volitve in se skuša dobiti privolitev za daljšo odgoditev sej.

V ponedeljek dopoldne so imeli srbski demokrati v Beogradu veliko zborovanje, ki je enoglasno in ogoščeno obsodilo Pašičevo vladu in Pribečevićevo izdajstvo. Tega zborovanja so se udeležili tudi hrvatski poslanci in zemljoradniki. Zvečer so pa imeli sestanek člani opozicije in tudi ob tej priliki se je iskreno povelečevala ideja sporazuma.

Rumunske oblasti so o priliki izpraznitve nam priznanih vasi v Banatu postopale tako vandalsko in barbaro, da mora naša država v Bukarešti najodločnejše proti temu protestirati in zahtevati zadoščenje za vse krivice, ki so jih Rumuni storili našemu prebivalstvu povodom izpraznitve. Uradno se potrjujejo razna poročila, kako so nečuvno nasilno Rumuni v zadnjem času postopali z našimi ljudmi. Nad vsimi vasmi, ki so bile nam odstopljene, so Rumuni že dva dni pred izpraznitvijo proglasili strogo obsedno stanje. Rumunske oblasti so nato pričele z rekvizicijo raznega blaga in živine. Našim državljanom so jemali tudi denar.

Volitve v Italiji.

Izid volitev v rimsko zbornico, ki so se vršile v nedeljo, še ni v celoti znan. Velika večina poslancev je fašistovski listi itak zagotovljena že po volilnem redu samem, ki ga je Mussolini dal diktatorično uveljaviti in ki je višek umetne potvorbe dejanske večinske volje ljudstva. Po tem redu postane fašistovska manjšina lahko popolni gospodar zbornice. Tem bolje pa more zavladati, ako pri volitvah z nasiljem prisili politično nezrele italijanske mase, da glasujejo proti svojemu pravemu prepričanju, ali pa se glasovanja vzdrže. Velik del italijanske liberalne inteligence pa je itak že davno zatajil strahopetno svoj program, oziroma se spustil v zveze s fašizmom, ki je sprejel nekaj liberalnih veličin v svojo listino. Fašistovska vlada se hvale, da je dobila 60% od vseh volilnih glasov, značilno za njene nasilne volitve je pa to, da se je komaj 60% volilcev volitev udeležilo. Slovenci so dobili najbrž dva mandata.

Rumunija in Bolgarija.

Rumunija se vedno bolj približuje Bolgariji. Sedaj je prišlo v Bukarešt okrog 100 bolgarskih županov, da si ogledajo rumunska mesta. Rumuni sprejemajo Bolgare z velikim navdušenjem in to smatrajo sedaj v Beogradu kot znak neprijateljstva napram naši državi.

Rumunija in Rusija.

Z ozirom na neuspela rusko-rumunska pogajanja glede Besarabije piše glasilo sovjetske vlade »Izvestija«: »Vprašanje Besarabije pomenja za nas isto, kar je pomenila izgubljena Alžacija za Francijo. Zveza sovjetskih republik bo čakala na ugoden zgodovinski trenutek, da pomore načelu samoodločbe do zmage. Za spor, ki bo nastal v južnovzhodni Evropi, bo odgovorna rumunska samovolja in njeni evropski pokrovitelji.«

PROSVETNA ZVEZA V MARIBORU.

Preselitev. Prosvetna zveza v Mariboru se je v začetku t. m. preselila v palačo Zadrugne gospodarske banke poleg frančiškanske cerkve, na kar opozarjamo vsa naša prosvetna in izobraževalna društva. Naslov: Prosvetna zveza v Mariboru, Aleksandrova cesta 6-I.

Poslovne tiskovine smo dobili. Vsled enotnega poslovanja želimo, da bi jih po možnosti vsa društva naročila. Pišite, in vam jih bomo poslali.

Poslovnik. Kakor nam je Prosvetna zveza v Ljubljani sporočila, bo poslovnik do Velike noči dotiskan. Ko ga dobimo, ga takoj pošljemo že prijavljenim društvom. Ostala društva prosimo, da nam sporočijo, koliko izvodov poslovnika želijo imeti. Vsi vsi važnejši društveni odborniki naj bi imeli po en izvod.

Potrjalo za znižanje prireditvenih davčnih pristojbin od 20 na 10 odstot. dobijo lahko vsa pri nas včlanjena društva proti povračilu stroškov 14 D (za overovljenje prepisa pri sodnji in za poštnino). S tem potrdilom in z našim potrdilom, da je društvo včlanjeno pri Prosvetni zvezi v Mariboru, se je treba izkazati pri pristojni finančni kontroli, ko se dajo vstopnice zigosati.

Dekliške zveze opozarjamo, da naj okoližnice, ki smo jih te dni razposlali, vzamejo v pretres pri deklis-kih sestankih, še podrobneje pa pri odborovih sejah. Ne prezrite nobenega stavka!

Predavanj za deklishe sestanke tokrat ne bodo dobile vse DZ, ker smo jih manjše število naročili. Dotične DZ, katere niso prejele predavanj od nas, jih naj naroče naravnost pri Orliški podzvezi, Ljubljana, Ljudski dom. Dosedaj so izšle tri številke teh predavanj: izvod stane 5 D. — Dekleta! Potom teh krasnih predavanj zamorete vzgojiti sebe in še mnoge druge v trdne, neupogljive značaje, ki jih dandanes pogrešamo v zasebnem in javnem življenju.

Za zastavo Katoliškega prosvetnega društva v Sv. Petru pod Sv. Gorami so darovali: G. Čemažar Janez, Teharje 5 D; dr. Lambert Ehrlich, Ljubljana 5 D; samostan očetov frančiškanov, Klanjec 25 D; Franc Korošec, nadžupnik, Sv. Križ pri Slatini 30 D; Uršulinski samostan, Ljubljana 30 D, Čížek Josip, dekan v Jaremini 25 D, prevz. knezoškof dr. A. B. Jeglič 100 D, Jan. Kramar, župnik v Ribnem 50 D, Orlovski odsek v Grobljah 10 D, neimenovan Vranja peč 1 D, Alojzij Musi, kaplan, Bizelsko 20 D, Jože Cerjak, dekan v Slov. Bistrici 25 D, Martin Ulčnik, župnik, Dolič 10 D, dr. J. Brejc, Ljubljana 20 D, Ignacij Brvar, kaplan, Vransko 100 D, dr. Matija Lavrenčič, sod. svetnik, Kozje 50 D, gđ. Mici Kunst, Zagreb 15 D, gđ. Cilka Krek, Ljubljana 10 D, gđ. Tončka Ulčnik, Sv. Peter, Zagaj 110 D,

posojilnica v Sv. Petru pod Sv. gorami 150 D. Vsem darovalcem se odbor gori omenjenega društva najiskrenejše zahvaljuje.

Tajništvo Prosvetne zveze v Mariboru.

Tedenske novice.

DEMOKRATI V SLOVENIJI — PASIČEVI POMAGALI.

Ko je Pašiču vsled prihoda hrvatskih poslancev zaprlo sapo, so mu priskočili na pomoč Pribečičevi demokrati. Slovenski demokrati so vsi v tem taboru. Pribečič je kot uskok skupno z demokrati iz Slovenije prestopil v Pašičev tabor, da tako prepreči padec Pašiča. V glavnem je bilo Pribečiču, komandantu naših demokratov, do tega, da ostane krivica in sila na vladi. Pašič in Pribečič ne marata sporazuma med Srbi, Hrvati in Slovenci. Njima je samo za to, da ostanejo zagrizeni veslari na vladi, da pritiskajo Hrvate in Slovence, posebno pa katoličane k tlom, da se naše davkoplačevalce izema do skrajnosti. Pašič in Pribečič ter njuni hlapci v Sloveniji hočejo ostati na vladi, če drugače ne gre, pa s pomočjo sile in krivice.

Demokrati v Sloveniji, sami advokati in enake baže ljudje, hodijo od vasi do vasi in razširjajo evangelij Pašičev in Pribečičev. Gre se jim za to, da bi zopet speljali dobro slovensko ljudstvo na krivo pot. Kdor gre demokratom na lim, si sam brusi sekuro, s katero bodo Pašičevci in Pribečičevci pobili naše blagostanje, naš red!

Ali niso Slovenije srbski radikali in demokrati že dovolj izžemali? Ali naše narodno gospodarstvo pri centralizmu še ni zadosti oropano? Kdor pomaga sedanjim vladinovcem, dela za podaljšanje vseh stotero krivic in nesreč, katere je nad nas vsul nesrečni radikalno-demokratski centralizem.

Casopise demokratske stranke: »Jutro«, »Slovenski Narod«, »Tabor«, »Nova doba« in »Domovina«, plačujejo demokratske banke, za njih vzdrževanje prispeva celo Pašič iz vladne kase. Vsi ti listi so kupljeni od srbskih centralistov, da zestrupljajo z lažmi in klevetami naš narod. S tem hočejo Sloveniji in slovenskemu rodu skopati grob.

Slovenici! Slovenki! Vi vsi, ki res čutite slovensko, vztrajno v Sloveniji izdajalce našega rodu, demokrate, ob tla! Njihovo časopisje ven iz vsake poštene slovenske hiše. Ven iz naših hiš z demokratskimi agitatorji, ker ti so Pašičevi agenti, prinašalci krivice in nesreč!

Župniji sta nastopila in sicer g. Franc Toplak Pišec pri Brežicah, žetalski g. kaplan Jakob Kalan pa župnjo Sv. Janeza Krstnika na Razborju.

Premestitev nekaterih gg. kaplanov. Iz Selnice ob Dravi je prestavljen v Turnišče v Prekmurje g. kaplan Anton Rantaša. V Selnico pride iz Galicije pri Celju g. kaplan Januš Kotnik. V Ormož pride kamniški g. kaplan g. Franc Rampre, dosednji omnoški kaplan Franc Vavpotič je prestavljen v Marenberg.

Umrla je v Mariboru dolgoletna naročnica »Slovenskega Gospodarja« Katarina Nerat v Plinarniški ulici v starosti 74 let. Pogreb blagopokojne se je vršil v nedeljo. N. v m. p.

Nagrada za izsleditelja tatov. Minuli ponedeljek je neznan tat ukradel na Tržaški cesti 21 lani zasajenih drevesc. Mesna gradbena sekcija razpisuje izsleditelju tatu 200 dinarjev nagrade.

Lepo uspela orlovška akademija v Slivnici pri Mariboru. Ze dolgo časa ni bilo glasu iz naše solučne Slivnice. Čas je že, da se spet enkrat oglasimo in sporočimo javnosti, da še životarimo. Slivniški Orel je priredil krasno telovadno akademijo, ki se je dobro obnesla. Spored je bil bogat. Občudovali smo telovadce, ki so res moistroško izvajali letošnje proste vaje. Lepe so bile boks- in kontraboks-vaje. Deklamacija »Makabejski bratje« je napravila globok utis na občinstvo. Tudi skupine in živa slika so bile krasne. Največje veselje je bilo za nas, da smo imeli tako lepo ubrano godbo. Vsa čast in hvale gre orkestru Dijaškega Orla v Mariboru, ki nam je redevolje prihitel na pomoč. Sviral nam je same usetne komade. Prisrčna hvala tudi g. g. kaplanu A. Ciglarju in g. Jošku Komarju, ki sta se toliko trudila za napeljavo električne luči v Društveni dom. Bratje le korajžno naprej po začrtani poti! Bog živi!

Demokratski shod v Framu. V nedeljo, dne 6. t. m., se je vršil pri nas shod demokratske stranke v gostilni g. Spureja. Shod je bil napovedan ob pol 9. uri dopoldan, a na veliko razočaranje g. govornika je dospelo do pol 10. ure kakih 20 oseb v gostilno, med temi šest demokratov, a drugi od različnih strank. Na željo g. nadučitelja Ivanuša je prišel govornik g. dr. Lipold iz Maribora pojasnjevati poslušalcem današnji politični položaj. V svojem govoru je hvalil g. Pribečiča, češ, keke uspehe je dosegel kar prve dni pri vladi za naše slovenske kraje, a dr. Korošec pa da ni in tudi ne bo nikdar dosegel svoje avtonomije. Pri tem je pozabil povedati, da so ravno prečkanali demokrati zakrivali, da se g. dr. Korošec ni mogel doseči svojega načrta. Nadalje je rotil in prosil, naj bi nastopili demokrate in samostojni skupno pri prihodnjih volitvah ter tako oslabil klerikalnega zmaja, ki vedno huji straši po Sloveniji. Razlagal je, kako velika ne sreča bi bila za Slovenijo, če bi prišli zopet na površje klerikalci, češ, potem ne morejo več demokrate prodajati in odirati slovenskega kmeta v Beogradu. Zagovarjal je centralizem, ker Slovenija kaže ni zmožna, da bi napredovala kot avtonomna pokrajina. Vse se je zaničljivo posmehovalo g. govorniku, razven tistih šest demokratov in par samostojnih kmetov iz Pohorja, kateri so potem nasičeni z lažmi in prevarami odšli proti domu. Mi Framčani smo pač dovolj jasno pokazali, da

ni med nami mesta za demokrate ter da smo vsi v vrstah SLS pod vodstvom g. dr. Korošca in njegovih poslancev, kateri se edino borijo za dobrobit Slovenije.

Sami bomo obračunali, ker so oblasti slepele Od Sv. Jurja v Slov. gor. poročajo: Če je posoda polna, gre prek. Polna je tudi mera naše potrpežljivosti nasproti našemu učitelju Jurju Zelezniku. Kako more pač učiteljski stan prenašati sramoto, ki mu jo dela ta človek, to je stvar učiteljskega samega. Naša stvar pa je, da ta človek ne sme več delati sramote lepi jurjevski župniji, v kateri smo bili navajeni, imeti dostojne ljudi za vzgojitelje mladine. Naj bo tukaj danes navedeno le nekaj podlosti tega človeka. Mislimo, da bi moral učitelj z besedo in vzgledom vplivati na mladino blazilno, jej poskusiti vcepiti plemenit značaj. Ali more to storiti človek, kakor je naš Zeleznik, ki se neprenehoma tožari tako s svojimi stanovskimi tovariši, kakor z drugimi ljudmi. Ta človek je kradel plot, ki je deloma last krajnega šolskega sveta, deloma last zasebnika in ga je kuril. Pozivamo tukaj javno sodišče in višjo šolsko oblast, da jasno določita po svoji dolžnosti: ali je Zeleznik kriv ali ne? Zeleznik je kradel tudi šolska drva in ko mu je šolska postrežnica to dokazala, jo je tako nabil, da je več dni ležala nevarno bolana. Za vse to je sodišču in višji šolski oblasti prič dovolj na razpolago, zato naj ugotovita: ali je Zeleznik kriv ali ne? Ker mi farani vemo, da je kriv, se predrzemo vprašati sodišče in višjo šolsko oblast: kaj misli storiti s to surovino? Ali se naj naši ljudje še dalje zgražajo nad takim učiteljem, ali mu še naj dalje prepuščajo svoje otroke, da jih »vzgoja«? Ali ni odvišjih gospodov nikogar, ki bi pomislili, kako silno tpi tukaj ugled višje gosposke, ker ljudstvo vidi, da se človeku, ki je tat in pobijalec, ne zgodi ničesar. Zato pa je vedno huji in ošabnejši, ker vidi in ve, da se mu nič ne zgodi vkljub temu, da daje pohujšanje celi fari, šolski mladosti in javno prestopa posvetne postavle. To slišimo dan za dnem. Enkrat mora biti vsega konec in če poklicane oblasti temu ne bodo naredile konec, bomo naredili mi, ki s svojim težko pridobljenim denarjem vzdržujemo šolo in plačujemo gg. učitelje.

Blagoslovitev novih zvonov v Prevaljah. Na sredpostno nedeljo se je pri nas vršila izredna slovesnost, na katero je prihitelo na tisoče občinstva iz cele doline. Blagoslovljena sta bila dva nova bronasta zvonova. V pravo na ta zgodovinski dan, s katerim se je nekoliko izbrisala sled grozodejstva zadnje vojne, so fantje postavili šest mogočnih in visokih mlajev, dekleta pa so jako okusno znotraj in zunaj ovenčala cerkev. Strelci iz topičev so odmevali, ko je g. stolni kanonik Arzenšek izvršil cerkveni obred. Med sviranjem godbe ter zatvortitvijo prostora pred zvonikom po domači požarni brambini in Orlji, so se zvonovi dvigali polagoma kvišku, dokler niso zginili v zvonovih linah. Glasov zvonov so c in g; zvok je harmonično-melodičen. Vili jih je livarna Bühl v Mariboru. Zahvala gre vsem dobrim faranom, posebno pa botrom. Najhujemu zvonu sta kumovala gospa in gospod Marija in Matej Pavše, posestnika v Kotu. Drugemu pa gospa in gospod Jožefa in Franc Lahovnik, lesotrižec, ter gospa in gospod Marija in Jernej Merkač, kmet na Breznici. Nova zvonova, ki prepevata čast Bogu, naj prosita tudi blagoslova vsem onim, ki so za nje darovali, naj opominjajo in budijo vse farane k dobri delom, da bomo tako dosegli tudi veliki bronasti zvon!

Zalostna novica iz Očeslavca, župnija Kapela. Ponesrečil se je pri nas Jožef Klobasa iz Očeslavca. Konji so se splašili in Klobasa je padel pod voz. Splašeni konji so ga vlekli 1 km daleč okoli vas Očeslavca. Ponesrečeni je bil tako poškodovan, da je podlegel ranam v bolnici mesta Radgona. Njegov pogreb je pokazal po obilni udeležbi, kako priljubljen je bil prerano umrli mladenič, 24letni Jožef.

Zopet nekaj iz delokroga završkega župana. Iz Zavrč poročajo: Pri nas se je vršila občinska seja radi kuluka. Celi odbor s samostojnimi odborniki vred se je odločno izrekel proti tej turški tlači. Po tej odklonilni izjavi pa je začel slabostojno-radikalni župan Troha rohneti nad odborniki in jih je psoval za protidržavne elemente in jim grozil z ovdabo na okrajno glavarstvo, ker so bili proti kuluku. Ko je župan izbruhal svojo jeso, mu je pojasnil eden od odbornikov, da je Jugoslovanski klub prepredil kuluk. A s tem pojasnilom je ta odbornik zopet pognal ogenj v streho županove jeze. Troha je začel rohneti nad poslanci SLS, a za to surovost je dobil tak odgovor od naših mož, da ga bo pomnil. Župan Troha je pri nas tako osovračen, da ga nikdo ne mara, nima niti enega od občinskih odbornikov za seboj, a od županskega stolca se le noče ločiti. Konečno je treba tudi omeniti, da so Zavrčani zelo radovedni ter prosijo župana, naj jim pove: Kam je izginil denar, ki je nabran za — zvonove?

Nova iznajdba. Pogosti žalostni slučaj pri streljanju s topiči ob cerkvenih prošenjih in slavnostnih prireditvah so dali povod tovarni pirotehniških proizvodov »Pyrot« v Celju, da je izumila aparat, ki popolnoma nadomestuje topič in je brez vsake nevarnosti. Pri streljanju s topičem se mnogokrat pripeti, da se smodnik vname, ali celo, da se topič na drobne kosce razleti in navzoče telesno težko poškoduje, ali celo smrtono varno rani, kar je pa pri novem aparatu popolnoma izključeno. Strelja se z nalašč za to pripravljeno snovjo, v obliki srebrnega petkronskega denarja, ki je tudi brez vsake nevarnosti za človeško življenje. Manipulacija je tako enostavna, da je mogoče oddati vsakih pet minut eden strel. Trdki »Pyrot« častitamo na tej iznajdbi in smo uverjeni, da bo naša priljubljen odziv.

Poštema sta jo izkupila. Iz St. Jurja ob južni žel. poročajo: Pri nas po trgu in okolici sta se zadnje dni klatila dva umoviča. Eden je bil nek mesarski pomočnik iz

Celja, drugi pa brezposelni delavec iz Tremelj pri Celju. Kar na cesti sta napadla neko žensko, jo pretepla ter izropala. Klatila sta se v bolj poznih večernih urah po trgu in izven trga ter stikala za bolj izdatnim denarnim plenom. Pri kmetu Vrečku sta izvohala, da hrani doma večjo svoto denarja. Pazila sta, da so odrasli Vrečkovi ostavili dom in se podali v bližnji vinograd, kjer so kopali. To odsotnost sta porabila zgoraj omenjena lopova in udrla v Vrečkovo hišo. Doma sta bila samo dva mlada fantka. Eden od v hišo udrlih umovičev je vprašal dečka: »Kje ima oče shranjen denar?« Otrok je pokazal na omarico in tolovaja sta uropala iz omarice 30.000 K in jo odkurila s plenom v gozd, ki je med Vrečkovo hišo in njegovim vinogradom. Fantek jo je ubral takoj za njima po bližnici do očeta v vinograd in mu povedal, kaj se je zgodilo doma. Vrečko je zbral takoj svojih 30 kopačev, ki so obkolili gozdčič, kamor sta se skrila roparja. Našli so ju za skalo, kjer sta štela denar, da bi si ga razdelila med seboj. Razjarjeni kopači so umoviča do krvavega obdelali s motikami, jima odvzeli denar in zvečer ju je žandarmerija vse krvava odvedla iz St. Jurja v celjske zapore. Lopova je ljudstvo samo nagradilo z motiknimi udarci in sedaj ju bo še sodišče. Oba si bosta pa dobro zapomnila, kedaj sta se potepala ter ropala po šentjurski okolici in še osobito jim bo ostal v trajnem spominu oni gozdič med Vrečkovo hišo in vinogradom.

O čem govorijo pri Mariji Reki? Od tukaj že pač dolgo ni bilo ničesar brati v kakem časniku. Ali res ni tukaj nič zanimivih reči? O, pač! Marsikaj bi se dalo poročati. Teda, mi tukaj ne najdemo milosti, ne pri poštnem ravnateljstvu v Ljubljani in ne pri poštnem uradu v St. Pavlu. Čeravno imamo tukaj štiri javne urade, si moramo vendar sami oskrbovati dostavo pošte. Vsled tega novice zastarajo in nehajo biti novice. — Nekaj pa le moramo poročati, četudi ni prav od včeraj temveč od 24. marca. Prišla je komisija od okrajnega glavarstva v Celju ogledovat novo gospodarsko poslopje in ugotoviti še potrebna popravila na cerkvi in župnišču. Vodil in predsedoval je komisiji g. okrajni glavar Pinkava. Ta gospod nas je iznenadil in varl v našem zaupanju v političnega uradnika. Ker je župnija pod patronom verskega sklada, smo upali, da se bodo ob tej priliki stroški za stavbo in poprave razdelili tako, kot nam je bilo poprej rečeno, da bo namreč patron (država) prispevala eno tretjino, davkoplačevalci (cerkvena občina) pa dve tretjini. Vse to na ta način: da se ugotovi svota vseh stroškov in ta razdeli na tri dele. Župljani smo že veliko prispevali z delom (tlačo) in v gotovini, v trdnem zaupanju, da se bo to upoštevalo. G. okrajni glavar Pinkava pa ni bil teh misli, temveč je odločil tako: Kar ste storili, ste storili; kar ste plačali, ste plačali. Kar se pa niste, še pa boste; ostanek dolga namreč se le se bo porazdelil na tri dele, od kojih eden odpade na verski sklad (država), druga dva dela pa na davkoplačevalce. Tako bomo smeli zopet še enkrat potem davkov plačevati, če tudi smo že lepe svote prispevali in z delom odslužili. Da nas razni davki neusmiljeno pritiskajo, zato skrbijo že razni finančni ministri in njim podrejene davčne oblasti. Da nas bo pa tako še pritisnil g. okrajni glavar Pinkava, tega se nismo nadejali. Mislili in upali smo, da pri njem najdemo zaščito in zaslonbo; pa smo uvideli, da nima za nas ne ljubezni ne usmiljenja.

Iz Laškega trga. Blizujoče občinske volitve so zopet oživele naše liberalce. Naša ata župan pravijo, da hočejo zopet zmagati, pa sedaj ne samo v trgu, ampak tudi v sosedni občini Sv. Kristof. Tamošnji dosednji občinski odborniki jim zato niso všeč, ker so jim podražili zajčke. Če pa bi premeteni klerikalci še enkrat zmagali, se bojijo ata župan, da bi jim odvzeli še ribice, katere tako radi v obilni meri uživajo, ne plačajo pa dosedaj — dvakrat nič prizadetim občinam.

Iz občine Sv. Kristof. Zadnje nedelje se je nutil zanimiv pogled na našim glavnem trgu. Rečiški in Smarjetški liberalci so si skočili v las. Povod za to je dal sklep občinskega odbora, da se dovoli za most v Smarjetu 10.000 dinarjev podpore in sicer z ozirom na to, ker so v preteklem letu druge občine, posebno Rečica, dobile že izdatna izplačila za cestne naprave, a Smarjeta še nič. Ta sklep pa zelo bode rečiške liberalce, ki bi radi vso občinsko blaginjo pobesali, da bi potem lažje eden dotičnih gospodov svojo zgrubo pri »podrtim mostu« pozabil. Liberalni Smarjetčani pa prosijo: Samo toliko časa počakajte, da skupaj volimo, potem nas pa le tepite!

Zborovanje demokratske stranke na Delu pri Hrastniku. Po prvi april smo šli letos dne 2. aprila v Brdce. Ta dan je orjanski demokrat napovedal na komando iz Laškega shod pri Kozoletu. Radovednost nas je gnala tja. Napredni učitelj Roš je otvoril shod. Predstavil nam je samega velenaprednega gospoda Adolfa Ribnikarja iz Ljubljane. To je možak! Rudi od Sv. Jederti se je kar prestrašil, ko ga je zagledal. Misli je, da je kak preoblečen . . . , ker je tako obavten. Lože iz Trnovskega ga je komaj umiril, ko mu je razložil, da ta napredni možakar požira same klerikalce, zato je tako obilen. In res, napredni gospod Adolf so začeli hrustati škofo, župnike in kaplane, kakor srbski prašč želod v bosanskih šumih. Kot napredni živinozdravnik, ki se na to zastopi, je nam opisal klerikalnega zmaja od gobca do repa. Ta zmaj je kriv vsega hudega na svetu, vojako je napovedal, davke je zvišal, kuluk uvedel, mahljel je z repom okoli Pašiča tako, da mu je zmedel belo brado. Končno se je posrečilo demokratsko-orjanskemu generalu Pribečiču, da je zapodil klerikalnega zmaja nazaj v brlog, sam pa s svojimi pajdasi zlezal Pašiču v — vlado. Mi »kulturno zaostali« delavci in kmetje pa smo rekli, če general Pribečič nima bolj naprednih kaplanov, kakor sta Ribnikar in Golob, bo vsa laška napredna, to je orjunska vojska morala za kraljem Matjažem spat. Saj sta jo že ta dan morala strajžiti dva orožnika pred klerikalnim